

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 021666 19 Uvp
Banjaluka, 01.04.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija, Strahinje Ćurkovića predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Smiljane Mrše, članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi Pravobranilaštvo ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj: ... od 07.11.2017. godine tužene Uprava ..., u predmetu pretvaranja prava korištenja zemljišta u pravo svojine na gradskom građevinskom zemljištu u društvenoj svojini, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 021666 17 U od 26.10.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 01.04.2021. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv uvodno označenog osporenog akta, kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena na rješenje Područna jedinica B. L. broj: ... od 04.05.2017. godine. Tim prvostepenim rješenjem u stavu 1. dispozitiva pretvara se privremeno pravo korištenja zemljišta dosadašnjeg nosioca tog prava u pravo svojine na gradskom građevinskom zemljištu: k.č. broj 41/65 (n. 1139/8) površine 548 m², k.č. broj 41/71 (n. 1139/12) površine 883 m², k.č. broj 41/74 (n. 1137) površine 760 m², k.č. broj 41/77 (n. 1138/5) površine 401 m² i k.č. broj 41/80 (n. 1138/4) površine 155 m², sve upisane u z.k. ul. broj 907 k.o. P., društvena svojina, pravo korištenja M. K. sa 1/1 dijela, odnosno upisana u p.l. broj 1474 k.o. P. ..., posjed M. K. sa 1/1 dijela; u stavu 2. dispozitiva određeno je da će nakon pravosnažnosti ovog rješenja Odsjek ... tužene izvršiti promjenu stanja u zemljišnoj knjizi, tako što će zemljište iz stava 1. ovog rješenja upisati kao svojinu M. K. sa 1/1 dijela, uz istovremeno brisanje društvene svojine na tim nepokretnostima i u stavu 3. dispozitiva određeni su troškovi postupka.

Odbijanje tužbe obrazloženo je prihvatanjem razloga iz osporenog akta da su ispunjeni uslovi propisani u odredbi člana 325. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 124/08- 95/11, u daljem tekstu: ZSP), obzirom na činjenicu da se radi o zemljištu u društvenoj, odnosno državnoj svojini, pri čemu je M. K. (zainteresovano lice) na istom upisan sa pravom korištenja, te kod činjenice da predmetno zemljište do početka primjene ZSP tj. od 01.01.2010. godine nije postalo svojina drugog lica niti se u vezi tog zemljišta vodi sudski postupak vezan za utvrđenje ništavosti takvog upisa, a koji bi bio od uticaja na utvrđeno pravo podnosioca zahtjeva na predmetnom zemljištu, tako da su ispunjeni uslove iz odredbe člana 325. ZSP, da predmetno zemljište postane svojina zainteresovanog lica M. K.. Obrazloženje prvostepenog rješenja i osporenog akta sadrži

utvrđeno činjenično stanje, razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni dokaza, propise i razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na odluku datu u dispozitivu prvostepenog rješenja kao i osporenog akta, pa su neosnovani navodi tužbe u pravcu povrede odredaba člana 8., 10. i 197. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP), a posebno imajući u vidu da je tužilac aktivno učestovao u postupku i pri tom nije imao prigovora već se izjasnio da nema primjedbi i da se ne protivi podnesenom zahtjevu. Smatra pravilnim stav tužene da u ovoj upravnoj stvari nije bilo nužno provoditi uviđaj na licu mjesta, radi utvrđivanja faktičkog stanja parcela, iz razloga što je nesporno utvrđeno da se radi o zemljištu u društvenoj svojini, da je na istom zemljištu zainteresovano lice upisano sa pravom korištenja, kao i nesporne činjenice da do stupanja na snagu ZSP predmetno zemljište nije postalo svojina drugog lica i da nakon izvršene identifikacije predmetnih parcela od strane vještaka geodetske struke, predstavnik tužioca nije imao primjedbi na nalaz i mišljenje vještaka, kao ni na izjavu vještaka, datu na održanoj raspravi.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava njenu zakonitost, zbog svih razloga propisanih članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da su nižestepeni organi prilikom donošenja upravnih akata povrijedili odredbe člana 8., 10. i 197. ZOUP, jer nisu u postupku utvrdili pravo stanje stvari i činjenice i okolnosti koje su od uticaja na donošenje zakonitog rješenja. Iz dokaza provedenih u prvostepenom postupku i dokaza dostavljenih u žalbenom postupku posebno izvoda iz Regulacioni ... P. ... proizlazi da je na predmetnim nepokretnostima predviđena izgradnja saobraćajnice zbog čega je organ bio dužan da radi utvrđivanja tih činjenica utvrdi pravo stanje na terenu, da izvrši uviđaj na licu mjesta i da utvrdi privedenost parcela namjeni predviđenoj tim regulacionim planom, jer je iz istog vidljivo da je preko dijela parcela predviđena izgradnja saobraćajnice a ne zna se da li je došlo do izgradnje iste. Shodno navedenom pogrešno je tumačenje odredbe člana 325. ZSP i u suprotnosti sa osnovnim postulatima tog zakona, pa čak i tumačenjem organa uprave da se institut trajnog prava korištenja odnosi na institut izgrađenog građevinskog zemljišta, a kako prvostepeni organ nije provodio upravnu radnju u cilju utvrđivanja faktičkog stanja na terenu, to je osim povrede odredaba ZSP došlo do povrede odredaba ZOUP. Nižestepeni sud pogrešno zaključuje da namjena predmetnog zemljišta ne mijenja suštinsku ulogu rješavanja predmetne stvari, jer podnosilac zahtjeva na ovaj način stiče pravo svojine na dijelu saobraćajnice ukoliko je ista izgrađena što je u suprotnosti sa Zakonom o prenosu prava raspolaganja na jedinice lokalne samouprave.

Tužena u odgovoru na zahtjev ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta.

Zainteresovano lice M. K., po punomoćniku Lj. S. D., advokatu iz B. L. u odgovoru na zahtjev osporava navode zahtjeva i ističe da su bez uticaja na donošenje zakonite odluke navodi tužioca da je na dijelu spornog zemljišta predviđena izgradnja saobraćajnice, jer to ni na koji način ne može uticati na režim svojine nepokretnosti koje su predmet ovog postupka. Ni ostale navode zahtjeva ne smatra od uticaja na drugačije rješavanje ove stvari, pa predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev, presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Predmetni upravni postupak pokrenut je po zahtjevu zainteresovanog lica od 05.04.2017. godine, za pretvaranje privremenog prava korišćenja u pravo svojine na gradskom građevinskom zemljištu u društvenoj (državnoj) svojini, naprijed pobliže opisano, a čiji je korisnik i posjednik. Prvostepenim rješenjem je pretvoreno pravo korišćenja zemljišta u pravo svojine i naložen upis tog prava u korist zainteresovanog lica po pravosnažnosti rješenja, jer je utvrđeno da su se ispunili uslovi propisani članom 325. ZSP. Osporenim aktom je odbijena žalba, a presudom je tužba odbijena kao neosnovana, jer nisu ispunjeni razlozi za poništenje akta iz člana 10. ZUS.

I ovaj sud prihvata da je prvostepeno rješenje od 04.05.2017. godine doneseno na osnovu pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja i uz pravilnu primjenu odredbe člana 325. ZSP. Tom odredbom propisano je da se privremeno pravo korišćenja do preuzimanja, pravo korišćenja radi građenja i trajno pravo korišćenja na gradskom građevinskom zemljištu u društvenoj, odnosno državnoj svojini, koje do stupanja na snagu ovog zakona nije postalo svojina drugog lica, pretvara u pravo svojine njegovog dosadašnjeg nosioca, odnosno njegovog pravnog sljednika, pa da je osporenim aktom pravilno odbijena kao neosnovana žalba tužioca. Nižestepeni sud i tužena su za svoje odluke dali potpuna i jasna obrazloženja kojima su opravdali odluku prvostepenog organa kojom je izvršeno pretvaranje prava korišćenja radi građenja u pravo svojine na opisanom građevinskom zemljištu u korist nosioca prava korišćenja M. K. sa 1/1 dijela, te naloženo da se po pravosnažnosti rješenja uknjiži pravo vlasništva u njegovu korist takođe sa 1/1 dijela.

Tužilac neosnovano u tužbi i u zahtjevu prigovara da nisu potpuno i tačno utvrđene odlučne činjenice, zbog čega da je došlo do pogrešne primjene odredbe člana 325. ZSP. Ovo jer je izvršena identifikacija predmetnog građevinskog zemljišta i raspravljeno da se radi o zemljištu u društvenoj (državnoj) svojini, u posjedu i na korištenju zainteresovanog lica. Na parceli označenoj kao k.č. broj 41/80, u C teretnom listu z.k.ul. broj 907 k.o. P. upisano je pravo služnosti kao poslužnog dobra u korist svagdašnjeg vlasnika parcele k.č. broj 41/1 kao povlasnog dobra, kao i pravo služnosti puta preko parcele k.č. broj 41/65 kao poslužnog dobra, u korist svagdašnjeg vlasnika parcele k.č. broj 41/65 kao povlasnog dobra, a što proizlazi iz nalaza vještaka geodetske struke.

Shodno navedenom, bez značaja su navodi tužioca da nije utvrđeno da li je predmetno zemljište privedeno namjeni odnosno da li je izgrađena saobraćajnica, jer ta činjenica nije bitna za odluku u ovoj upravnoj stvari s obzirom da privođenje namjeni ne predstavlja uslov za odlučivanje o pretvaranju prava korišćenja u pravo svojine. Ono što je bitno je da to zemljište nije do dana stupanja na snagu ZSP, a ni do dana odlučivanja prešlo u svojinu drugog lica pa ne stoji navod tužioca da je došlo do pogrešne primjene materijalnog prava odnosno odredaba člana 325. ZSP, a ni odredaba Zakona o prenosu prava raspolaganja na jedinice lokalne samouprave, jer taj zakon nije primjenljiv u ovoj upravnoj stvari.

S obzirom da ni ostali navodi zahtjeva nisu od uticaja na odlučivanje u ovoj upravnoj stvari, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu člana 40. stav 1. ZUS, zahtjev tužioca odbija.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Čurković

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice

Biljana Aćić